

Dosarul nr.2ra-1047/2019

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (V. Holban)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, A.Pahopol, V. Negru)

Î N C H E I E R E

12 iunie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Svetlana Filincova
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Vasile Lupu, reprezentat de avocatul Alexei Tighinean,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Lupu împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, Direcția pentru Deservire a Călătorilor, intervenient accesoriu Comitetul Sindical al Direcției pentru Deservire a Călătorilor privind soluționarea litigiului individual de muncă, împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 31 ianuarie 2018, Vasile Lupu a adresat cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, Direcția pentru Deservire a Călătorilor, intervenient accesoriu Comitetul Sindical al Direcției pentru Deservire a Călătorilor privind anularea Ordinului vice directorului general al ÎS „Calea Ferată din Moldova” nr. 93/NZB din 12 decembrie 2017 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de „concediere” din funcția deținută de chelner de vagon-bufet, în baza temeiului prevăzut de art. 86 alin.(1) lit. p) Codul muncii, pentru încălcarea gravă, chiar și o singură dată, a obligațiilor de muncă; anularea pct.2 al Ordinului Șefului Direcției pentru Deservirea Călătorilor a ÎS „CFM” nr. 367 din 21 noiembrie 2017 privitor la aplicarea sancțiunii disciplinare „muștrare aspră”; restabilirea la locul de muncă; obligarea de a efectua înscrierile corespunzătoare în carnetul de muncă; încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă; încasarea a 3% suma neplătită în termen pentru reținerea, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art. 117), a plăților în caz de eliberare (art.143) ce se cuvin salariatului; încasarea prejudiciului moral cauzat în sumă de 50 000 lei și a tuturor cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că din anul 1986 și pînă la data de 12 decembrie 2017 a activat în cadrul ÎS „Calea Ferată din Moldova”, ocupând diferite funcții. Conform Contractului individual de muncă nr.C-682/14 din 04 august 2014, încheiat cu angajatorul, a preluat funcția de chelner vagon-restaurant de categoria 5 în cadrul filialei Direcția pentru Deservirea Călătorilor a ÎS „CFM”. În ultima perioadă de activitate, dînsul a exercitat atribuțiile de serviciu în calitate de chelner vagon-bufet al trenului nr. 105/106 de pe ruta internațională „Chișinău–București”.

A menționat că, la data de 17 noiembrie 2017, aproximativ ora 15.00, înainte de plecarea în rută a trenului nr. 105/106 „Chișinău-București”, vagonul-bufet în care se afla a fost inspectat de către angajații Serviciului Securitate Internă a ÎS „CFM”. De către inspectorii SSI a CFM, în unul din dulapuri au fost găsite țigări eliberate în mod autorizat de la depozitul Direcției pentru deservirea călătorilor pentru a fi comercializate pe timpul aflării trenului în rută. Urmare a verificării corectitudinii completării actelor de însoțire a mărfii (facturilor etc.), inspectorii din cadrul SSI a CFM au formulat obiecții precum că acestea sunt completate cu încălcări. De asemenea, de către colaboratorii SSI a ÎS „CFM”, au fost formulate obiecții privitor la aflarea în vagon a două genți cu țigări a colegului său de serviciu Moldovan Fiodor, pe care acesta le-a procurat pentru sine și urma să le transporte cu trenul pînă la Ungheni, unde domiciliază.

A indicat că, angajatorul a considerat însă că acțiunile sale constituie abatere disciplinară și a demarat anchetă de serviciu, iar prin Ordinul șefului Direcției pentru Deservirea Călătorilor a CFM nr. 365 din 17 noiembrie 2017, a fost înlăturat de la exercitarea atribuțiilor de muncă pe perioada anchetei de serviciu.

A susținut că, în cadrul anchetei de serviciu, la data de 20 noiembrie 2017 a prezentat angajatorului explicații scrise privitor la faptele imputate. Materialele acumulate au fost expediate spre examinare Comisiei disciplinare din cadrul Direcției pentru Deservirea Călătorilor a CFM, care le-a examinat în ședința din 21 noiembrie 2017.

Prin Ordinul Șefului Direcției pentru Deservirea Călătorilor a ÎS „CFM” nr. 367 din 21 noiembrie 2017, pentru tentativa de a transporta marfă interzisă către transportare, i s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de „muștrare aspră”, conform prevederilor art. 206 alin. (1) lit. c) Codul muncii. Ulterior, prin ordinul vice directorului general al ÎS „Calea Ferată din Moldova” nr. 93/NZB din 12 decembrie 2017, a fost sancționat repetat, pentru aceiași abatere disciplinară, prin „concediere” din funcția deținută de chelner de vagon-bufet, în baza temeiului prevăzut de art. 86 alin. (1) lit. p) Codul muncii, pentru încălcarea gravă, chiar și o singură dată, a obligațiilor de muncă.

A menționat că, ordinul respectiv i-a fost adus la cunoștință sub semnătură la data de 22 decembrie 2017, iar la data de 29 ianuarie 2018, dînsul a depus în adresa Direcției pentru Deservirea Călătorilor, filiala ÎS „Calea Ferată din Moldova”, o cerere prin care a solicitat de a-i permite să facă cunoștință cu toate actele care au stat la baza aplicării sancțiunii disciplinare de către angajator și de a-i elibera copii legalizate de pe acestea, cerință care a fost executată.

Urmare a examinării documentelor ce se conțin în dosarul său personal gestionat de către Direcția pentru Deservirea Călătorilor, inclusiv a actelor care au stat la baza aplicării sancțiunilor disciplinare, consideră că ordinele emise în

privința sa de către Șeful Direcției pentru Deservirea Călătorilor a ÎS „CFM” nr. 367 din 21 noiembrie 2017 privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de „muștrare aspră” și cel emis de către Vicedirectorul General al ÎS „CFM” nr. 93/NZB din 12 decembrie 2017 privind concedierea sa din funcția deținută, ca fiind ilegale, neîntemeiate juridic și emise cu încălcarea procedurii stabilite prin lege.

A indicat că, la momentul efectuării controlului de către colaboratorii SSI a ÎS „CFM” în vagonul-bufet din data de 17 noiembrie 2017, trenul nr. 105/106 „Chișinău-București” se afla la etapa de pregătire pentru plecare în rută și era pe teritoriul Direcției pentru Deservirea Călătorilor a CFM din str. Muncești, 273, mun. Chișinău. Cutiile de țigări care se aflau în dulapurile destinate pentru păstrarea produselor în vagonul-bufet au fost eliberate în mod autorizat înainte de plecarea în rută de către angajator (DDC a CFM), de la depozit, pentru a fi comercializată către clienți. În acest sens, susține că argumentele aduse de către inspectorii SSI precum că actele de eliberare a țigărilor de la depozit erau completate necorespunzător, poartă un caracter formal și nu-i pot fi imputate, deoarece personal nu răspunde de completarea facturilor și actelor de însoțire a mărfii, acestea fiind completate și eliberate împreună cu marfa de către persoanele responsabile de la depozit, conform procedurilor interne stabilite la întreprindere.

Totodată, cu referire la gențile cu țigări care se aflau în vagonul-bufet la momentul inspectării, a comunicat că acestea aparțineau colegului său de serviciu, Moldovan Fiodor, care de asemenea deține funcția de chelner vagon-restaurant de categoria a cincea în cadrul DDC a ÎS „CFM” și gențile menționate cu țigări nu erau ascunse, fapt ce denotă că nu erau destinate pentru transport ilicit. Or, în cadrul anchetei de serviciu, Moldovan Fiodor, de asemenea a prezentat explicații scrise în care a recunoscut că gențile cu țigări care se aflau în vagon la momentul controlului îi aparțin, țigările le-a cumpărat pentru sine, urma să le transporte spre casă și că nu are legătură cu acestea.

Astfel, pentru aceiași abatere disciplinară, a fost sancționat de două ori, prin urmare, consideră că sancțiunea disciplinară repetată sub formă de „concediere” aplicată prin Ordinul Vice directorului General al ÎS „CFM” nr. 93/NZB din 12 decembrie 2017, constituie o încălcarea legislației de către angajator, deoarece acesta contravine art. 206 alin. (4) Codul muncii. Respectiv, Ordinul Vice directorului General al ÎS „CFM” nr. 93/NZB din 12 decembrie 2017 este ilegal și urmează a fi anulat.

A menționat că, circumstanțele care au stat la baza aplicării sancțiunii disciplinare denotă că de fapt încălcarea disciplinei muncii nu a avut loc, or, în ipoteza în care aceasta a avut loc, consideră că aceasta nu poate fi considerată gravă, deoarece acțiunile în cauză, nu au atras careva consecințe, nu au cauzat vătămarea sănătății persoanelor sau cauzarea pagubei materiale unității etc. Respectiv consideră că, angajatorul nu a avut temei legal de a aplica în privința sa sancțiunea disciplinară sub formă de concediere în baza temeiului prevăzut de art. 86 alin.(1) lit. p) Codul muncii. Consideră nefondat și Ordinul Șefului Direcției pentru Deservirea Călătorilor a ÎS „CFM” nr. 367 din 21 noiembrie 2017, conform căruia a fost sancționat disciplinar cu „muștrare aspră” pentru tentativa de a transporta marfa interzisă către transportare. Consideră și această pedeapsă ca fiind

una exagerat de dură, or, anterior nu a avut aplicate sancțiuni disciplinare. Din aceste considerente, cât și ținând cont de faptul că acțiunile sale, nu au purtat un caracter ilicit, nu au adus careva prejudicii pentru întreprindere, aplicarea sancțiunii disciplinare „mustrare aspră”, este nefondată.

Cu referire la temeiul ce denotă ilegalitatea Ordinului Vice directorului General al ÎS „CFM” nr. 93/NZB din 12 decembrie 2017 privind concedierea sa, consideră că acesta constituie încălcarea de către angajator a procedurii stabilite prin lege și anume neglijarea dispozițiilor art. 87 alin. (1) și alin.(4) Codul muncii. Totodată, la 11 decembrie 2017 Serviciul Securitate Internă a adresat Comitetului Sindical din cadrul DDC a ÎS „CFM” o scrisoare cu nr.NZB-01/368 prin care notifică despre concedierea reclamantului din funcția deținută, fără însă a solicita opinia consultativă și fără a acorda posibilitate organului sindical de la unitate de a examina demersul și de a se expune argumentat în termenul prevăzut de lege.

Prin răspunsul nr. 27 din 13 decembrie 2017, Comitetul Sindical al DDC a ÎS „CFM”, a atras atenția Serviciului Securitate Internă asupra faptului că notificarea SSI nr.NZB-01/368 din 11 decembrie 2017 este depusă cu încălcarea prevederilor art.87 alin. (1) și (4) Codul muncii și asupra inadmisibilității concedierii salariaților DDC a ÎS „CFM” fără consultarea prealabilă a opiniei organului sindical, solicitându-i să respecte procedura și termenul de examinare prevăzut de lege.

O altă abatere admisă de către angajator la eliberarea din serviciu, reprezintă neachitarea plăților ce i se cuvin la concediere conform prevederilor legislației muncii, inclusiv a salariului restant pentru câteva luni. Aceste plăți nu i-au fost achitate pînă în prezent, fapt ce consideră că îi lezează în mod inadmisibil drepturile sale în calitate de salariat.

Prin hotărîrea din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Lupu împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, Direcția pentru Deservire a Călătorilor, intervenient accesoriu Comitetul Sindical al Direcției pentru Deservire a Călătorilor privind soluționarea litigiului individual de muncă, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Vasile Lupu, reprezentat de avocatul Alexei Tighinean și s-a menținut hotărîrea din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, a constatat că prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecății, ca fiind guvernat de prevederile Codului muncii care reglementează desfacerea contractului de muncă și prevederile Hotărîrii Curții Constituționale nr.33 din 10.10.2013 și Hotărîrea Curții Constituționale nr.34 din 08.12.2017.

A stabilit că, încălcările admise de către salariatul Lupu Vasile cad sub incidența temeiurilor prevăzute de art.211¹ Codul muncii și anume a celui prevăzut la lit.a): „primirea și eliberarea bunurilor, precum și a mijloacelor bănești fără perfectarea documentelor corespunzătoare”. Constatarea faptelor comiterii faptei interzise, a fost efectuată de către angajator în cadrul unei anchete de serviciu, în cadrul căreia apelantul a dat explicații, fiind informat și organul sindical corespunzător, iar comiterea faptelor constatate, apelantul nici nu le-a negat, argumentînd doar distinct de la o audiere la alta, or, apelantul inițial a declarat că cineva i-a transmis gențile pentru a le transporta la Ungheni, iar în cadrul

procesului a menționat că acestea deja sunt gențile colegului său de serviciu. Prin urmare, sancțiunea disciplinară „concedierea” a fost aplicată corect în privința apelantului, care a admis încălcarea gravă a obligațiilor de muncă, stabilite prin acte normative. Astfel, instanța de fond, corect a aplicat normele de drept care se referă speței.

A menționat că așa cum pretențiile acțiunii privind obligarea de a efectua înscrierile corespunzătoare în carnetul de muncă a lui Lupu Vasile; încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă; încasarea a 3% din suma neplătită în termen pentru reținerea, din vina angajatorului, a salariului (art. 142), a indemnizației de concediu (art. 117), a plăților în caz de eliberare (art. 143) ce se cuvin salariatului; încasarea prejudiciului moral cauzat în sumă de 50 000 lei – reprezintă pretenții subsecvente pretenției inițiale privind anularea actului de concediere și restabilirea în funcție a apelantului/reclamant, Colegiul civil a conchis că acestea își pierd suportul de fapt și de drept pe cale de consecință, în mod just fiind respins de către instanța de fond.

La 23 ianuarie 2019 Vasile Lupu, reprezentat de avocatul Alexei Tighinean, a declarat recurs împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului a indicat prevederile art. 432 alin. (2) lit. a), b), c) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a indicat argumentele privind dezacordul cu soluțiile adoptate de instanțele ierarhic inferioare și a menționat că circumstanțele care au stat la baza aplicării sancțiunii disciplinare denotă că de fapt încălcarea din partea lui Vasile Lupu a disciplinei muncii nu a avut loc, sau chiar dacă și a avut loc, aceasta nu poate fi considerată ca fiind una gravă. Acțiunile recurentului nu au atras careva consecințe pentru intimați. Nu au cauzat vătămarea sănătății persoanelor sau cauzarea pagubei materiale unității, sau prejudicii și încălcări de altă natură. Respectiv angajatorul nu a avut temei legal de a aplica în privința lui Vasile Lupu sancțiunea disciplinară sub formă de concediere, în baza temeiului prevăzut de art.86 alin. (1), pct.p) Codul muncii.

A susținut că pârții nu au indicat în ordine nici o încălcare prevăzută de art.211¹ Codul muncii. Consideră că această pedeapsă este exagerat de dură.

A indicat că recurentului anterior nu i-au fost aplicate careva sancțiuni disciplinare în cadrul desfășurării activității sale de muncă. Totodată, recurentul a fost privat ilegal de dreptul de a beneficia de apărarea organului sindical.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces conform scrisorii de însoțire la 03 decembrie 2018 (f.d. 182).

Astfel, recursul declarat de Vasile Lupu, reprezentat de avocatul Alexei Tighinean, la 23 ianuarie 2019 se consideră a fi depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vasile Lupu, reprezentat de avocatul Alexei Tighinean, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vasile Lupu, reprezentat de

avocatul Alexei Tighinean, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursurile declarate nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74). De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Vasile Lupu, reprezentat de avocatul Alexei Tighinean.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Vasile Lupu, reprezentat de avocatul Alexei Tighinean.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Svetlana Filincova

Victor Burduh